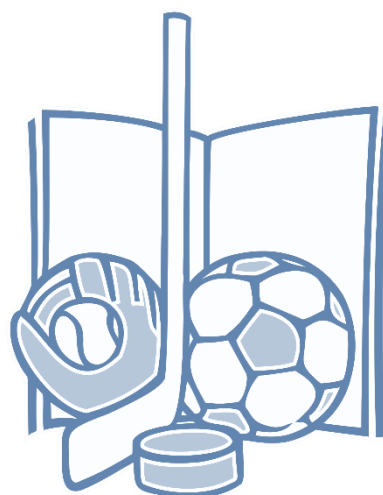

KALINA

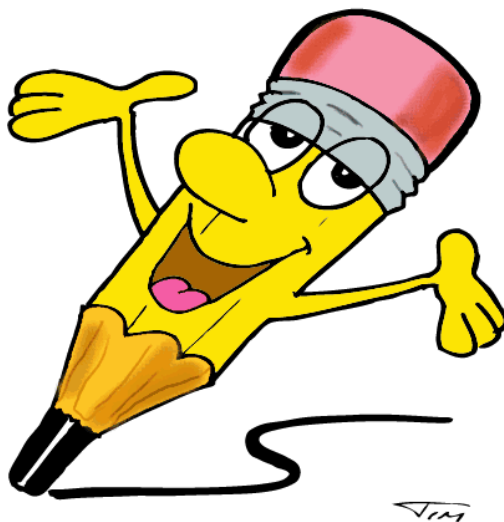
2018/2019

číslo 1

„Čítanie – najlepšie učenie.“

Alexander Sergejevič Puškin

AHOJTE!

Držíte v rukách jesenno-zimné číslo nášho školského časopisu Kalina. Veríme, že bude pre Vás zdrojom nových či poučných informácií, ale aj zábavy a oddychu. Nájdete v ňom aj všetko podstatné, čo sa v našej škole od septembra udialo. Poteší nás, ak sa sami budete podieľať na príprave ďalších čísel. Prijemné a zábavné čítanie!

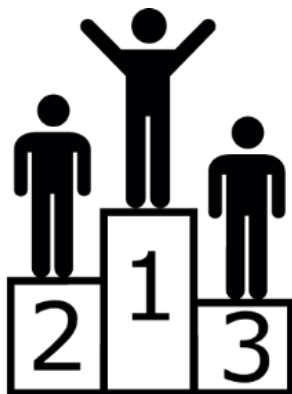

ŠKOLSKÉ NOVINKY

Už tretí školský rok úspešne pokračujeme v súťaži o **NAJTRIEDU**. Vy už isto viete, že do tabuľky sa započítavajú rôzne aktivity – vedomostné, športové či tvorivé. Ako každý rok je súťaž napínavá, poradie sa mení a každý jeden bod je nesmierne dôležitý. Tu môžete vidieť aktuálny, no stále priebežný bodový stav. Pokračuje aj súťaž jednotlivcov – **NAJŽIAK**, ktorá sa vyhodnotí až v posledný školský deň, teda 28. júna 2019.

NAJTRIEDA 1819 - 1. stupeň							
1819	Európsky týždeň športu	Jesenná výzdoba	Foto bonus	Mikuláš	Vianočná výzdoba	NAJTRIEDA	
						body spolu	priebežné poradie
1.A	3	4	0	7	7	21	6.
1.B	4	4	0	8	6	22	5.
2.A	3	6	0	7	7	23	4.
3.A	6	6	2	8	8	30	1.
4.A	5	5	0	8	6	24	3.
4.B	5	5	0	7	8	25	2.

NAJTRIEDA 1819 - 2. stupeň								
1819	UC	Európsky týždeň športu	Jesenná výzdoba	Foto bonus	Projekt 17. november	Vianočná výzdoba	NAJTRIEDA	
							body spolu	priebežné poradie
5.ABC	2	5	6	0	7	6	26	6.
6.ABC	8	7	7	0	7	7	36	2.
7.AB	3	4	5	0	6	7	25	7.
7.AC	5	6	7	2	6	8	34	3.
8.AB	4	8	5	0	6	5	28	5.
8.AC	5	5	8	0	6	8	32	4.
9.AC	6	5	8	2	8	8	37	1.
9.B	7	6	4	0	5	6	28	5.

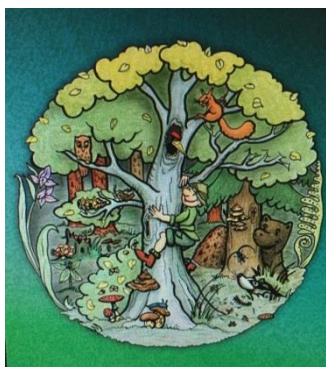

MATERSKÁ ŠKOLA

Naši najmenší spolužiaci sú mimoriadne usilovní a stíhajú toho veľmi veľa. Majú veľmi radi knižky, čo dokázali svojou návštevou knižnice na Kutuzovej ulici. Rozprávali sa tam o tom, ako vznikli knihy, a prečo majú svoje miesto v knižnici, ale taktiež si zopakovali pravidlá slušného správania.

Svojho športového ducha ukázali v októbri na kurze korčuľovania, kde získali všetky zručnosti potrebné pre zvládnutie tohto krásneho zimného športu – či už išlo o zvládnutie rovnováhy, chôdze, sklz, zmenu smeru alebo zastavenia.

Detičky sú verné Eko výchove – hravej a zážitkovej forme, pri ktorej získavajú vedomosti o triedení odpadu a jeho význame. Krôčik po krôčiku si tak pestujú pozitívny vzťah k prírode a tiež rozvíjajú dobré vzťahy medzi sebou.

Blížiac sa Vianoce prišli našim deťom spríjemniť aj nerozluční priatelia z krajiny Rozprávko – Tárajko a Plepletajka. Tárajko by neustále len táral a táral, a to nielen po slovensky. On ako jediný rozumie reči rozprávkových postavičiek

a dokáže s nimi aj komunikovať. A krásna Popletajka – pozná toľko básničiek a pesničiek, ktoré sa chcú naučiť všetky deti, ale pritom vždy tiež všetko popletie. Naši najmenší im veru pekne pomohli a za odmenu si všetci zatancovali na diskotéke.

Vianoce sú predo dvermi, a tak sa aj naši škôlkari stali vianočnými pomocníkmi. Vlastnými výtvmi obdarili na vianočnom predstavení svojich rodičov, triedy a stromčeky si vyzdobili vlastnoručne vyrobenými vianočnými ozdobami a vločkami. Naladili sa vianočnými piesňami, privítali Mikuláša s čertom, ktorí im za odmenu rozdali sladké balíčky. Pozreli si aj čertovskú rozprávku v podaní divadelného súboru LIENKA

JESEŇ

Tá tohtoročná bola mimoriadne krásna, čo povieť? Sprevádzali ju pomerne vysoké teploty, málo dažďa a veľa príjemných dní, ktoré nás volali do prírody zbierať listy či púšťať šarkany. Do farebného jesenného šatu sa odeli aj naše triedy. Výzdoba tried bola skutočne rozmanitá a veľmi kreatívna.

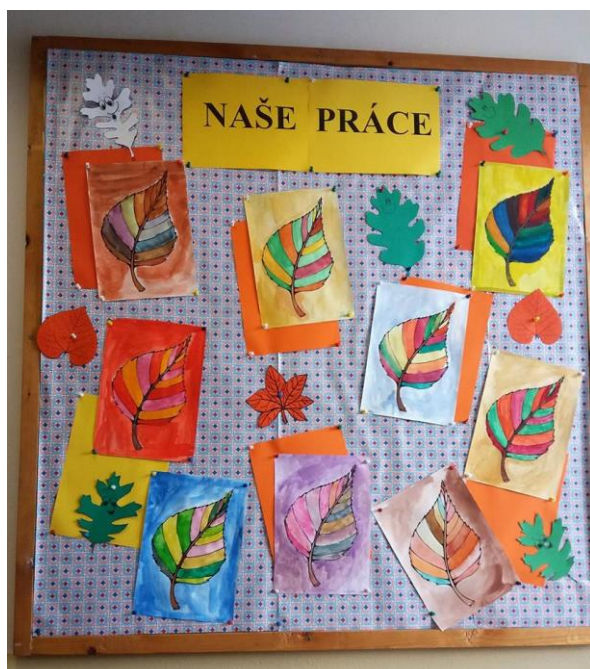
Vo vyzdobených triedach sa skutočne bolo na čo pozeráť! Boli plné vlastnoručne vyrobených šarkanov, pavúkov či iných zvieratiek. Farebné listy, gaštany či šípky im dodávali tú pravú jesennú atmosféru. A nechýbali ani milé strašidlá, duchovia či dokonca kostry.

Kamarátka Jeseň

Veselú mám kamarátku,
sukničku vždy nosí krátku.
Azda zbiera stromom listy,
konáre im smelo čistí.

Opreteky s vetrom lieta,
šiel by s ňou aj na kraj sveta.
Zaspievam jej večer pieseň,
prezradím vám, je to jeseň.

HALLOWEEN

Ani popoludňajší školský klub detí nezaháľa a deti, ktoré ho navštevujú, sa v ňom rozhodne nenudia. V ŠKD sa športuje, vyrába a tvorí, číta, ale aj tancuje a zabáva. Naposledy sa tak dialo počas hallowenskej diskotéky. Jej aktéri sa na ňu svedomito pripravili – strašidelnými kostýmami, maskami, ale aj občerstvením a rôznymi súťažami. Spolu s pani vychovávateľkami sa všetci dobre zabavili.

VIETE, ŽE...

Kresba a umenie je prítomné a charakteristické pre človeka od jeho počiatku, ale v športe máme súpera. Existujú v živočíšnej ríši neprekonateľní ? S obľubou sledujeme športy a olympiády či majstrovstvá sveta a tešíme sa víťazstvám. No pokiaľ by existovala súťaž živočíchov, človek by na stupni víťazov nestál ani raz.

Najrýchlejší šprintér doposiaľ je **Usain Bolt**. Na 20 metrovom medzičase mu namerali rýchlosť 44,720 km/h. Bežný človek bez tréningu zabehne na rovnakom medzičase rýchlosť len 15 -25 km/h.

Najrýchlejší cicavec je **gepard štíhly**. Dosahuje rýchlosť 110–120 km/h. Je vybavený objemnými pľúcami a veľmi silným srdcom. Jeho chrbtica je mimoriadne flexibilná a končatinám dovoľuje veľké rozpätie. Skoky majú dĺžku 6 – 8 metrov. Jeho šprint trvá len 400 m.

Najsilnejšia mačkovitá šelma je **tiger ussurijský**. S chvostom meria 350 cm a presahuje hmotnosť 300 kg.

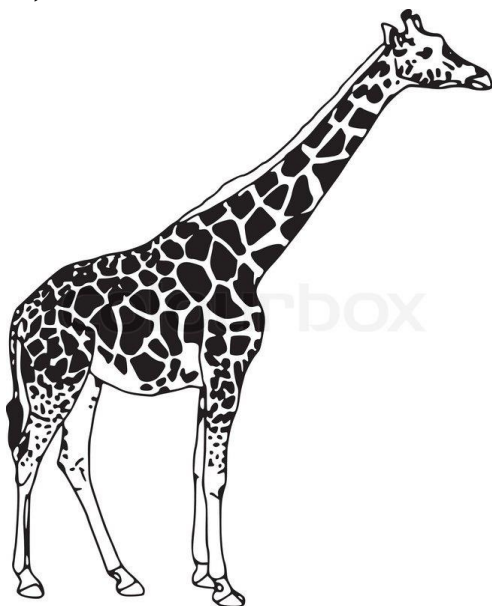
Najväčšie žijúce zviera na svete je **vráskavec obrovský** s 30-metrovou dĺžkou a 150 tonami. Predstavte si, že na dĺžku jeho tela by sa zmestilo 17 dospelých 170cm ležiacich ľudí a jeho váha sa rovná váhe 30 priemerných afrických slonov. Denne skonzumuje asi 4 tony drobných živočíchov a dožíva sa okolo 80 rokov. Zvuky, ktoré vydáva sú najhlasnejšími v živočíšnej ríši, nameraná najväčšia dosahujúca vzdialenosť bola 850 km. V hrudnom koši mu bije srdce veľké ako automobil a na jeho jazyk by sa dokázalo postaviť 50 ľudí. Mláďa za deň vypije približne 350 litrov materského mlieka, preto denne narastie o 100kg.

Na súši si postavenie najväčšieho cicavca drží **slon africký**, ktorý dosiahol výšku 4,1 m. Od konca chvosta po koniec chobota meral 10 m a vážil 10, 8 tony. Zaujímavé sú aj rozmery klov, merali 345 cm a vážili 117, 5 kg.

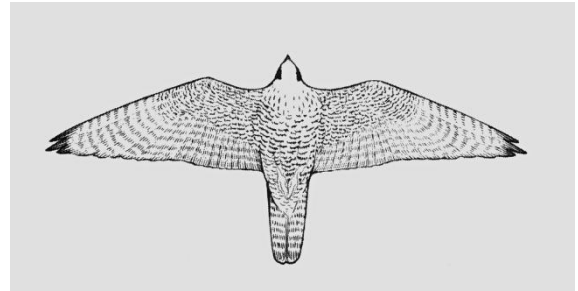
Najvyšším cicavcom je **žirafa núbijská** s výškou 5,8m. Jej krk meria 2 metre a počet krčných stavcov je sedem, rovnako ako u človeka.

Najmenší cicavec **netopierik thajský** meria 3,3 cm a váži len 1,5 gramu. Rozpätie krídel sa mu pohybuje okolo 10 cm.

Rekordérom rýchlosti letu je **sokol st'ahovavý**, dravec s hmotnosťou 500-1500g s rozpätím krídel od 85 – 115 cm. Nameraná šokujúca rýchlosť jeho strmhlavého letu dosiahla hodnoty od 350 – 412 km/h.

Najschopnejším bežcom sa stal vták, **pštros africký**, ktorý síce stratil schopnosť lietať, ale dokáže bežať rýchlosťou až 70km/h. Na prstoch má pevné nechty, ktoré slúžia ako háky a pri behu sa nimi zachytáva o zem. Dokáže bežať aj maratón 40 km/h asi 30 minút. Je aj najťažším vtákom sveta. Pri výške 2,7 m dosahuje hmotnosť 160 kg. A nezapudnime na pštrosie vajce, ktoré váži približne 1,5 kg, čo je hmotnosť asi 28 slepačích vajec a na dĺžku meria približne 20 cm. Oko pštrosa meria asi 5 cm.

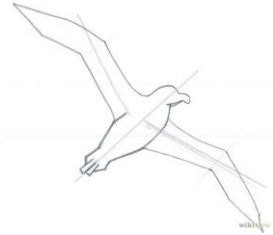
Medzi najťažšie lietajúce vtáky patrí náš **drop fúzatý**, ktorého samce dosahujú váhu cez 20 kg, **labuť hrbozobá** a **kondor veľký** s hmotnosťou 12 kg.

Naopak, najmenším vtákom je **čmeľovec kubánsky** merajúci 5,7 cm a vážiaci iba 1,6 g. Jeho vajce je menšie ako semeno hrachu.

Najväčšie rozpätie krídel - 3,7 metra - má **albatros sťahovavý**. Najstarší rozmnožujúci jedinec jeho druhu mal asi 58 rokov.

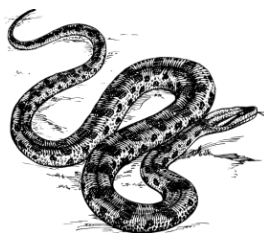
Vodný rekordér je **mesačník svietivý**, pravá ryba dosahujúca 3 metre a váhu 2,25 tony.

Najväčší ulovený had **pytón mriežkovaný** mal dĺžku 9,76 metra.

Najťažšia **anakonda veľká** vážila 227 kg a merala 8,5 metra.

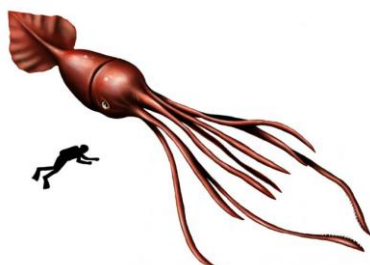
Najmenšou rybou je 8mm dlhá **Paedocypris progenetica**, ktorá žije v močiach indonézskeho ostrova a živí sa planktónom.

Mečúň obyčajný sa pohybuje rýchlosťou 110 km/h a vyslúžil si titul najrýchlejšej ryby planéty. Je schopný sklopiť plutvy.

Na porovnanie -najrýchlejší človek v plávaní **Michael Phelps** dokáže plávať tempom 8 km/h.

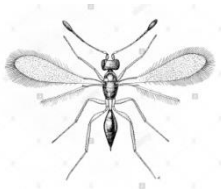

Najväčším bezstavovcom je **kalmár Hamiltonov** dorastajúci do dĺžky 10 m a vážiaci 500 kg. Bol vylovený novozélandským rybárom z mora v roku 2007.

Najväčším a najdlhším druhom medúzy je **tanierovka obrovská**. Priemer zvona mala 2,3 metra a chápádlá dosahovali 36,6 m. Prekonáva aj vráskavca obrovského.

Hmyz je najbohatšou triedou počtom jedincov. Najmenšia je osička **Alaptus magnanimus**. Meria 0,12mm, rozpätie krídel má 0,2 mm.

Najväčší chrobák mal telo dlhé 16,7 cm, s tykadlami to bolo až 22 cm. Nazýva sa **fúzač titán obrovský**. Jeho hryzadlá dokážu prehryznúť ceruzku. V dospelosti váži 65 gramov, ale dokáže lietať len na krátke vzdialenosti.

Aj na Slovensku máme najväčšieho rekordéra, chráneného chrobáka **roháča veľkého**, s dĺžkou tela 7cm. Samček sa od samičky líši veľkými hryzadlami, hoci uhryznutie od samičky môže byť nebezpečnejšie.

Z nočných motýľov sa o rekord uchádza **okáň atlas**. Rozpätie krídel má 30 cm. Najrýchlejším zástupcom nočných motýľov je **lišaj smrtihlav**. Preletí až 54 km/h.

Najväčším pavúkom sveta je **vtáčkar chlpatý**. Váži 180 g, rozpätie nôh má až 28 cm a telo má okolo 11,9 cm. Jeho potrava sa skladá z mláďat vtákov a menších cicavcov, ktoré môže loviť vďaka svojej veľkosti. Má 2 cm dlhé hryzadlá, sú prepojené s jedovými žľazami. Jeho jed nie je veľmi silný, ale zato uhryznutie je bolestivé a nepríjemné, človek môže dokonca pociťovať sťažené dýchanie. Chĺpky vtáčkara sa pri zasiahnutí lámu a zostávajú v pokožke, čo potom vedie k dlhodobejšej bolesti. Dožívajú sa niekedy až 30 rokov.

ZO ŽIVOTA ŠKOLY

Počas uplynulých troch mesiacoch sme popri samotnom vyučovaní stihli mnoho aktivít. Navštívili sme múzeá, výstavy, filmové či divadelné predstavenia, športové súťaže a podujatia. Tu je aspoň stručný prehľad niektorých akcií:

CEZPOĽNÝ BEH

Súťaž v cezpoľnom behu sa uskutočnila v rekreačnom areáli Kuchajdy. Našu školu zastupovali dievčatá a chlapci z deviateho ročníka a šiestačka **Dominika Tranžíková**. Skvelými individuálnymi výkonmi sa zaskveli najmä **Matej Riznič** (1. miesto) a spomínaná Dominika (2. miesto). Družstvo chlapcov taktiež skončilo celkovo na 1. mieste, dievčatá na mieste druhom. Blahoželáme!

ŠKOLA IDE NA HOKEJ

Naši žiaci sa v rámci projektu „Škola ide na hokej“ zúčastnili zápasu medzi družstvami HC Slovan Bratislava a HC Soči. Pre niektorých to bola príležitosť vôbec po prvýkrát zažiť

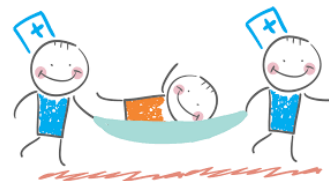
atmosféru zápasu KHL. Všetkým predviedli, že aj oni vedia poriadne a hlavne nahlas fandit'. V

závere zápasu si nenechali ujsť príležitosť odfoťiť sa s maskotom klubu "Harvym".

MÚZEUM NA KOLESÁCH

Do múzea zvyčajne musíme cestovať, ale jedno špeciálne Múzeum na kolesách prišlo priamo k nám. V ňom sa deti zážitkovou formou naučili, ako správne podať prvú pomoc, čo robiť, keď tečie z nosa krv, ako fixovať zlomeninu či podať nepriamu masáž srdca. Žiaci sa veľa naučili a ešte viac zabavili.

VEDA NETRADIČNE

Žiaci 4. ročníka sa zúčastnili na podujatí Veda netradične. Navštívili množstvo interaktívnych stánkov zameraných na rôzne oblasti vedy a techniky. A keďže najľahšie sa učí pomocou vlastných skúseností a zážitkov, deti spoznávali a objavovali fyzikálne zákonitosti či javy zážitkovou formou.

NA NÁVŠTEVE V SNM

Žiaci 7.AC triedy absolvovali návštevu Slovenského národného múzea. Prezreli si výstavu pod názvom Príbeh života na zemi, prostredníctvom ktorej sa dozvedeli mnoho zaujímavostí o faune a flóre na Slovensku, ale aj mimo neho. **SEBASTIÁNA PETRÁŠA** táto návšteva veľmi zaujala. O vystavených exponátoch si vyhľadal nasledovné informácie:

ŽIRAFA

Žirafa pochádza z veľkej skupiny žiráf, ktoré chovali kedysi začiatkom sedemdesiatych rokov v Zoo Dvůr Králové. Pre vážne podozrenie z vysoko nákazlivej choroby ich museli usmrtiť. Strach a riziko, že by sa mohli nakaziť aj iné zvieratá, boli veľké. Jednu zo žiráf získalo aj múzeum a dostala sa v roku 1976 do Bratislavy.

VYZA VEĽKÁ

Jedným z najzaujímavejších výstavných kusov múzea je najväčšia ryba, aká v minulosti plávala v Dunaji. Je to vyza veľká a jej model, ktorý je tu vystavený, meria 6,4 metra. Ide o všežravca, ktorý môže vážiť až jeden a pol tony a dosiahnuť veľkosť až osem metrov. Vyza je známa aj vďaka kaviáru, ktorého lahodná chuť však spôsobila zníženie počtu vyzy veľkej.

KYJONOŽCE

Boli prvé živočíchy, ktoré uskutočnili prechod z morského do sladkovodného prostredia. Existuje 15 druhov patriacich do rodu kyjonožce. V priemere dorastli do 13 - 23 cm, ale najväčšie až 1,3m.

BIBLIOTÉKA 2018

Triedy 8.AC a 9.AC navštívili v poradí už 23. ročník obľúbeného knižného veľtrhu

Bibliotéka 2018. Okrem tradičného množstva vystavených kníh všetkých žánrov mali žiaci možnosť zahrať sa spoločenské hry, prezrieť si predajnú výstavu minerálov či nazrieť na podujatie Veda netradične.

Tohtoročnou knižnou zaujímavosťou bola nepochybne najväčšia a najdrahšia kniha na svete, ktorej hodnota je neuveriteľných 11 000 €.

DETSKÁ ATLETIKA

V rámci atletického podujatia žiakov základných škôl Kids athletics IAAF nás reprezentovalo 6-členné družstvo. Naši šikovní prvostupniari zdolávali prekážkové dráhy, hádzali do cieľa, skákali a súťažili v štafetovom behu. Povzbudiť ich prišla aj bývalá československá olympionička v skoku do výšky Mária Mračnová.

ZÁBAVNÁ MATEMATIKA

SUDOKU

	9	3		8		1		6
	7			1	6		3	
					3	5		4
2				3	5			
1	3						5	8
			9	2				3
9		2	4					
	5		1	6			9	
4		7		5		8	2	

		9		3	8	7	2	
			6	7			1	
	8				9	6	3	4
	2			4				
			5	9	6			
				1			6	
4	1	2	9				7	
	3			6	4			
	9	7	2	5		3		

MATEMATICKÁ OSEMSMEROVKA

Vyhľadaj v osemsmerovke všetky pojmy súvisiace s počtovými operáciami a správne ich doplň na prázdne miesta:

_____ + _____ = _____

_____ - _____ = _____

_____ · _____ = _____

_____ : _____ = _____

M	S	S	Ú	Č	E	T	M	M	L
Ľ	Ľ	Č	A	Ľ	T	D	E	E	E
E	E	Í	Í	E	E	E	N	N	I
T	T	T	M	T	A	L	Š	Š	D
I	I	A	T	I	A	E	I	E	Z
N	L	N	I	N	K	N	T	N	O
I	E	E	I	I	A	E	E	E	R
Č	D	C	J	Č	E	C	Ľ	C	Z
Á	B	A	V	O	Ú	U	A	J	H
L	E	I	D	O	P	S	R	O	U

Z nepreškrtnutých písmen (zostane ich 25) zostav tajničku:

----- -- ----- -- ----- .

ČO (MOŽNO) NEVIETE O VODE...

- ✚ Vodná plocha zaberá 3/4 našej planéty. V moriach a oceánoch je jej cca 1,5 miliardy kubických kilometrov, čo zodpovedá 800 biliónom olympijských bazénov.
- ✚ Keby bol povrch planéty rovný, voda by ho zaliala do výšky 3700 metrov.
- ✚ Polovica vody na Zemi je staršia než Slnko, pochádza z ľadu v medzihviezdnom priestore.
- ✚ V zemskej atmosfére je stále viac vody, než vo všetkých moriach, oceánoch a riekach dohromady.
- ✚ Celú pätinu všetkej nezamrzutej sladkej vody na planéte drží na svojich brehoch ruské jazero Bajkal.

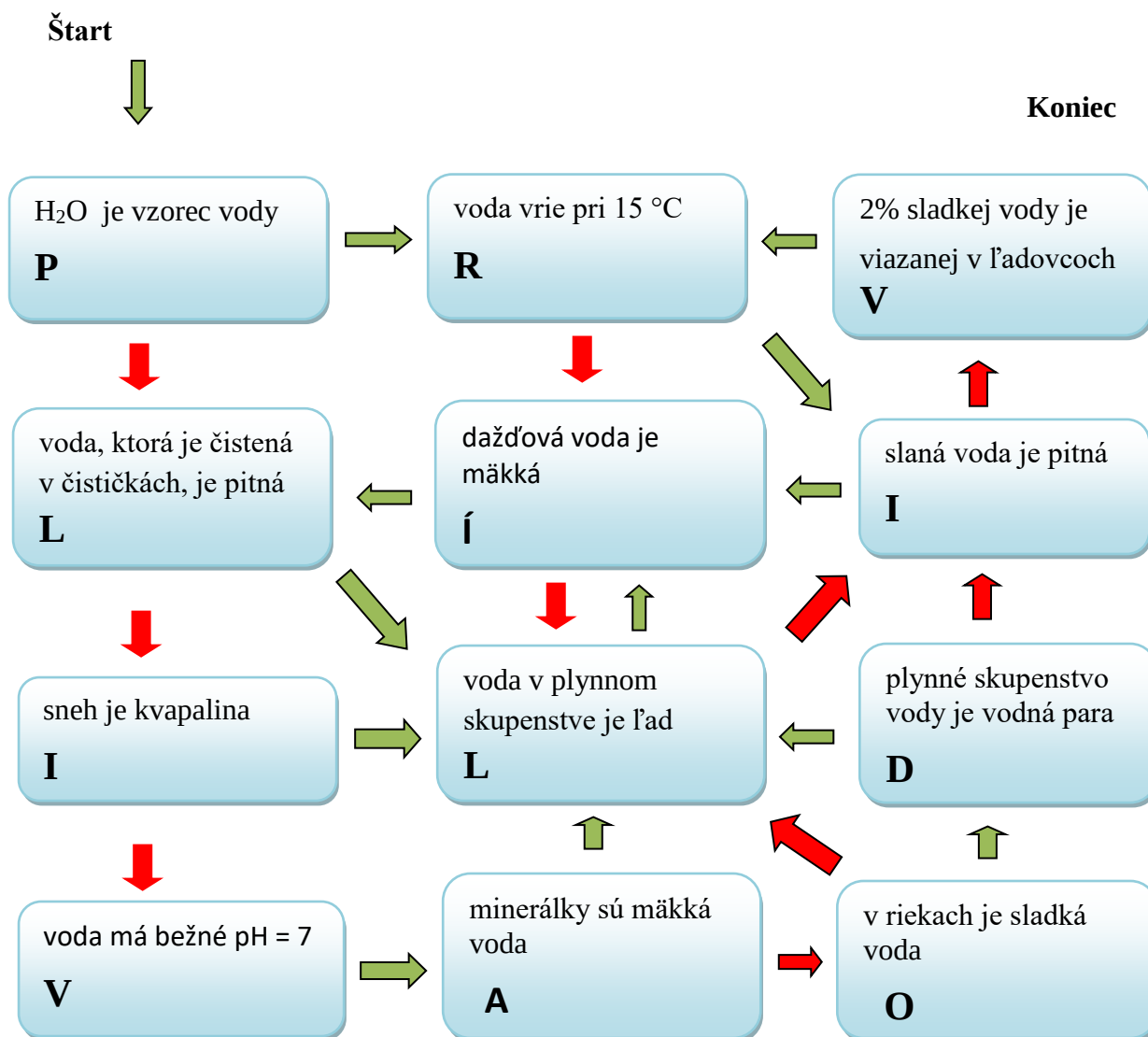

- ✚ Vedci napočítali vo vode 66 chemických a fyzikálnych anomálií, ktoré iné tekutiny neobsahujú.
- ✚ Zistili tiež, že teplá voda môže zamrznúť rýchlejšie než studená voda.
- ✚ Je to neuveriteľné, ale je to tak! Voda dokáže rozpustiť viac druhov látok než kyselina sírová.
- ✚ Jediný priemerne urastený strom odparí do vzduchu denne 100 litrov vody.
- ✚ Priemerná africká alebo ázijská žena musí prejsť takmer 6 kilometrov, aby sa dostala k vode.
- ✚ S jediným spláchnutím toalety miníme približne 10 litrov vody, ktorú by v mnohých krajinách vyvažovali zlatom.
- ✚ Každý deň sa zo zemského povrchu vyparuje asi 1 bilión ton vody.
- ✚ Na výrobu jedného vydania novín sa bežne minie až 300 litrov vody. Na výrobu kilogramu kávy je potrebných až 11 000 litrov vody a na vypestovanie kilogramu ryže 5 000 litrov vody denne.
- ✚ Jeden dolár zabezpečí dieťaťu z rozvojovej krajiny prístup k vode na celý rok.
- ✚ Viac ako polovica škôl na svete nemá prístup k pitnej vode.
- ✚ Viac ako 1,5 miliardy ľudí nemá žiadny prístup k čistej vode.
- ✚ Okamžitá hmotnosť človeka po športovaní klesá úbytkom vody v tele, nie tuku.

TAJNIČKA O VODE

Na kartičkách sú výroky. Musíš rozhodnúť o ich pravdivosti. Teda, ak je podľa teba výrok pravdivý, pokračuješ po zelenej šípke ďalej. Ak je výrok nepravdivý, nasleduješ červenú šípku. Ak budeš postupovať správne, dostaneš tajničku.

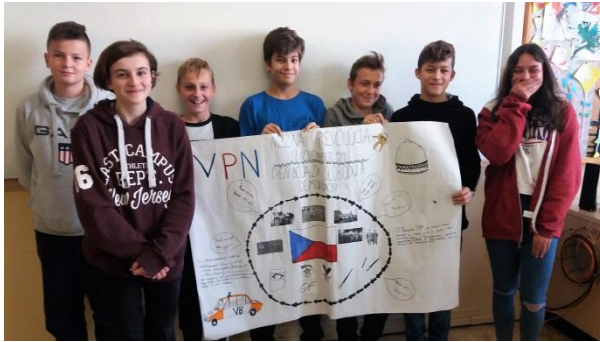
Tajnička:

PROJEKTOVÝ DEŇ – 17. NOVEMBER

V rámci súťaže o Najtriedu si žiaci 2. stupňa vyskúšali nový druh aktivity – Projektový deň. Bol venovaný jednému z našich štátnych sviatkov. 17. novembra oslavujeme a pripomíname si Deň boja za slobodu a demokraciu. Úlohou každej triedy bolo spoločne vytvoriť projekt venovaný tejto téme a prezentovať ho pred porotou. Prezentáciu mohli doplniť scénkou, rekvizitami, piesňami... Triedy sa skutočne snažili a ich projekty teraz zdobia chodbu v našej škole.

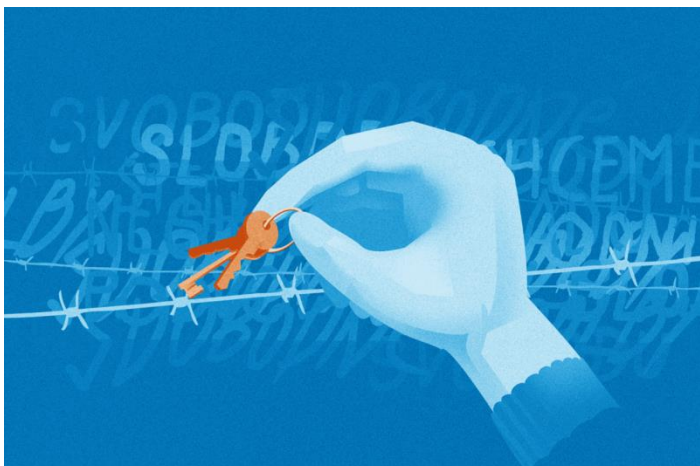

Pripomeňme si, čo sa v tento deň vlastne stalo: 17.11.1989 sa v Prahe uskutočnila pokojná demonštrácia študentov, ktorá bola brutálne potlačená a rozohnaná políciou. Táto udalosť však spustila lavínu rôznych ďalších aktivít a mobilizáciu obyvateľstva.

V mestách v Čechách a na Slovensku sa stretávali tisícky ľudí, ktorí demonštrovali proti vtedajšiemu komunistickému režimu. Symbolom revolúcie sa stali štrngajúce kľúče, československá trikolóra, čiapka budajka, vztýčené a roztvorené prsty do tvaru písmena V – symbolu víťazstva, piesne či rôzne heslá. Keďže dni po 17. novembri sa už niesli v pokojnom a nenásilnom duchu, do dejín sa zapísali pod názvom Nežná revolúcia. Tlak ľudí bol taký silný a vytrvalý, že vtedajšia vláda nakoniec rezignovala, čo malo za následok pád celého komunistického režimu.

ZIMA, ZIMIČKA...

December je jeden z našich najobľúbenejších mesiacov v roku. Tešíme sa z prvého snehu, vyrábame adventné vence, chystáme koláčky, navštívime vianočné trhy. Pomocou adventného kalendára odpočítavame deň po dni, ktoré nás už delia od dlhoočakávaných Vianoc. Tie si určite nikto z nás nevie predstaviť bez chutných medovníčkov, ktoré prevoňajú naše domácnosti. Predstavíme Vám aspoň niektoré koreniny, ktoré pri pečení vianočných maskrt nemôžeme vynechať.

KLINČEK VOŇAVÝ

Klinčeky majú výraznú vôňu, korenistú a štipľavú chuť. Sú korením aj liečivom. Sú to sušené, neotvorené kvetné púčiky z tropického stromu, ktorý rastie v Madagaskare, Brazílii a Zanzibare. Pomenovanie dostali podľa svojho vzhľadu, ktorý pripomína kliniec na zatĺkanie. Kvalitné klinčeky majú tmavohnedú farbu a sú pekne celé s rozvinutou hlavičkou.

Klinček je známy ako anestetikum a antiseptikum, likviduje baktérie, pôsobí dezinfekčne. Pri inhalácii dezinfikuje dýchacie cesty, lieči

prieduškové zápal. Známe sú tiež účinky klinčeka na povzbudenie srdca a krvného obehu, zlepšujú trávenie, pôsobí proti črevným parazitom, zmiernujú bolesť zubov.

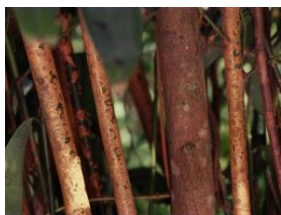

V kuchyni sa pridáva do vareného vína, koláčov, je súčasťou niektorých zmesí korenia.

ŠKORICOVNÍK CEJLÓNSKY

Škoricovník patrí do čeľade vavrínovité. Je akoby zložený z tenkých prúžkov, jeho vôňa je jemnejšia a pripomína kombináciu škorice s klinčekmi. Škorica bola cenená ako korenie už od antických čias, dôkazy o jej používaní sú zaznamenané už v starovekom Egypte. Škoricovník je tropický vždyzelený strom, ktorý vo svojej domovine dorastá až do výšky 15m, avšak komerčne pestované rastliny sú vysoké len 2-3 m. Kvitne

zväčša 1x do roka drobnými bielo-zelenými kvetmi. Z nich sa tvorí plod bobuľa, v ktorom sa ukrýva jedno semeno. Ako korenie sa používa len vnútorná časť - kôra. Je známa svojou prenikavou vôňou.

V domácnosti ju môžeme použiť na dekoráciu, no aj ako príchut' do koláčov či kávy.

VANILKA PRAVÁ

Vanilka pravá je tropická orchidea pôvodom z Mexika. Je to liana, ktorá sa šplhá po

stromoch a dosahuje dĺžku aj 25m. Má tuhú stonku a vzdušné korene, ktorými zachytáva vlhkosť. Vanilka sa pestuje pre plody – zelené tobolky dlhé 15-30 cm. Po fermentácii získajú tmavohnedú farbu a obsah

aromatického vanilínu, pre ktorý sa používa. Využitie má v kuchyni najmä pri dochucovaní dezertov. Používa sa aj pri výrobe čokolády, zmrzliny, zákuskov, krémov. Tobolka sa pozdĺžne rozreže a z jej vnútra sa vyškrabne dužina spolu so semenami.

MIKULÁŠ

Mikulášku, dobrý strýčku, modlím sa ti modlitbičku,
zlož tú svoju plnú tašku, daj nám darov svojich trošku,
či koníčka medového, či koláčka makového,
veď ty, strýčku Mikuláš, mnoho dobrých darov máš...

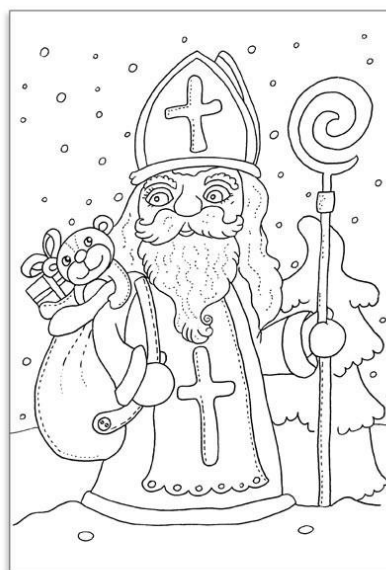
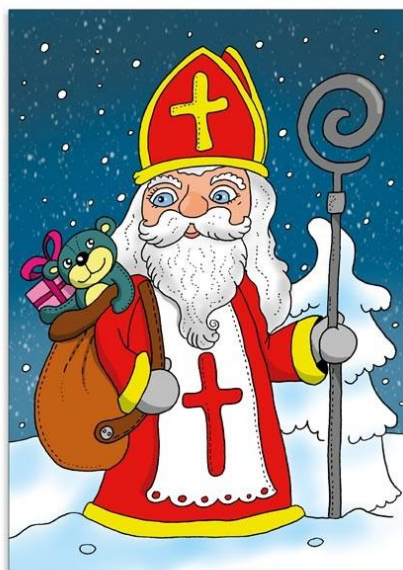
Kto by nepoznal túto pesničku? Deti ju zvyknú spievať Mikulášovi, ktorý ich 6. decembra navštevuje a odmeňuje sladkosťami. Ten so svojimi tradičnými pomocníkmi anjelmi, čertom, ako aj s vianočnými škriatkami navštívil aj našich žiakov na

1. stupni. Deti si za pomoci svojich triednych pani učiteliek a pánov učiteľov pripravili pre túto vzácnu návštevu krátky program, v ktorom spievali, recitovali básničky, ba dokonca aj tancovali. A keďže všetky naše deti po celý rok poslúchali a plnili si všetky svoje povinnosti, Mikuláš ich odmenil sladkými balíčkami.

Viete, ako vlastne zvykol tento zvyk obdarovávať iných? **Svätý Mikuláš z Myry** bol biskup, ktorý bol známy svojou pomocou iným ľuďom. Jeho najznámejším činom je určite zachránenie troch dcér. V meste totiž žila jedna rodina, ktorej otec prišiel o všetky peniaze a jeho tri dcéry tak nemali na veno a hrozilo, že sa nikdy nevydajú. Keď sa to dozvedel Mikuláš, rozhodol sa im pomôcť. V noci dal do mešca peniaze a položil ich na okno domu, v ktorom rodina bývala. To opakoval ešte dva razy – pre každú dcéru. Zachránil tak túto rodinu pred veľkou hanbou. Sv. Mikuláš má dodnes veľkú popularitu po celom svete, dokonca je patrónom Ruska či Grécka.

Na pamiatku sa Mikuláš v každej triede s prvostupniarmi odfotil. Milé deti, spomienku na Mikuláša si môžete aj vyfarbiť v našej omalovánke.

VIANOČNÁ POŠTA PRE SENIOROV

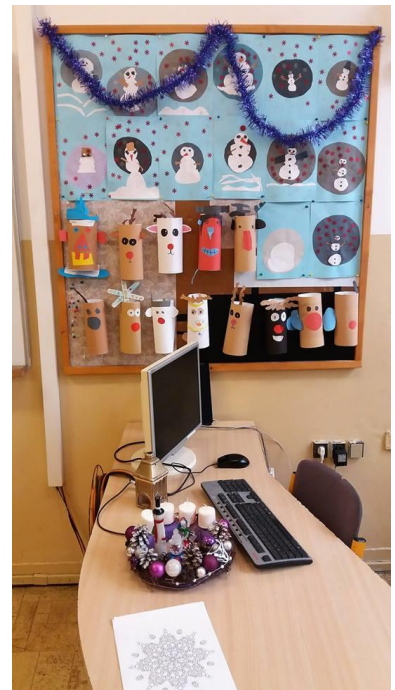
V predvianočný čas zvykneme častejšie myslieť aj na iných ľudí. Snažíme sa potešiť najmä tých, ktorí našu pomoc potrebujú, alebo sa jej potešia. Pre takúto formu radosti z obdarovania iných sa rozhodla aj trieda **3.A**. Jej žiaci na hodinách výtvarnej výchovy a pracovného vyučovania vlastnoručne vyrábali a vypísali vianočné pozdravy. Tie potom spoločne s ich pani učiteľkou odoslali starkým do domova dôchodcom na stredné Slovensko. Veríme, že im naši tretiaci urobili radosť a taktiež spríjemnili čakanie na najkrajšie sviatky v roku.

VIANOČNÁ VÝZDOBA

Všetky naše triedy tiež avizujú, že Vianoce už klopú na dvere. Opäť ste sa posnažili a vytvorili ste si krásnu výzdobu. Stromčeky, snehuliaky, soby, zvončeky, svetlá, šišky, sviečky či vôňa ihličia – to všetko Vám skrášľuje prostredie, v ktorom trávite svoj čas. Zároveň nám Vaše šikovné ruky pripomínajú, že po roku opäť prichádzajú najkrajšie sviatky roka. Prostredníctvom týchto fotiek nahliadnite do našich tried a pokochajte sa tohtoročnou vianočnou výzdobou.

Tak sme sa dočkali. Vianoce už nedočkavo klopú na dvere. Nechajme sa uniesť ich krásnou atmosférou. Potešme sa zo spoločných chvíľ strávených v kruhu svojich najbližších. Užime si voľné dni, strávme veľa času vonku a robme aktivity, na ktoré nám pri množstve školských povinností neostáva

čas. Určite mnohí nájdu pod vianočným stromčekom dobrú knihu či spoločenskú hru. Preto sa hrajme, čítajme, športujme, navštívme príbuzných, oddychujme. Ale hlavne si uchovajme posolstvo Vianoc nielen tých pár magických dní, ale po celý rok....

**NA STROMČEKU SVIEČKA SVIETI,
POKOJ, ŠŤASTIE, NECH K VÁM LETÍ.
A KEĎ ROZŽIARIA SA VAŠE TVÁRE,
BY HOJNOSTI STE MALI STÁLE.**

**Prajeme Vám radostné, pokojné a pohodové Vianoce.
V nasledujúcom roku nech ste zdraví, spokojní, úspešní a nech
máte pokoj v duši a radosť v srdci.**

